

Projev předsedy Donalda Tuska v Evropském parlamentu věnovaný výsledkům posledního zasedání Evropské rady konaného 15. října 2015

Vážený pane předsedo, vážené poslankyně a vážení poslanci Evropského parlamentu,

dříve, než Vás budu informovat o výsledcích zasedání Evropské rady konaného 15. října a o dalších krocích, bych chtěl uvést následující.

Krise, či spíše výzva, které my všichni, jako společenství, jako Evropská unie nyní čelíme, je pravděpodobně největší výzvou posledních desetiletí. Nepochybuji o tom, že se jedná o výzvu, jež by mohla změnit Evropskou unii, kterou jsme vybudovali. Mohla by dokonce znařit pozitivní výsledky, jichž jsme dosáhli, jako je volné překračování hranic zemí schengenského prostoru. A co je ještě závažnější, mohla by vést k tektonickým změnám v evropském politickém prostředí, přičemž by nešlo o změny k lepšímu. Nacházíme se opravdu v mimořádné situaci, která vyžaduje mimořádná opatření, mimořádné oběti a mimořádnou solidaritu. Pro mne jako předsedu Evropské rady a věřím, že i pro většinu z nás, je nanejvýš důležité zajistit jednotu členských států a evropských orgánů. Společně tuto krizi zvládneme. O důsledcích jiného postupu ani nechci uvažovat.

Od samého začátku této krize jsem zdůrazňoval, že je zapotřebí chránit naše vnější hranice. Dosud jsme se nedohodli na tom, jak tuto ochranu zajistit z operativního hlediska; lídři však alespoň sdílejí názor, že ochrana vnějších hranic EU musí být naší prioritou. Jak jsem nicméně při svém posledním vystoupení zde, v Evropském parlamentu, upozorňoval, situace se bohužel ještě zhorší. Mám na mysli například novou vlnu uprchlíků z Aleppa a z těch oblastí Sýrie, které se staly terčem ruských bombových útoků; jedná se o více než 100 000 nových uprchlíků.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

na posledním zasedání Evropské rady lídři s obezřetností přivítali práci Evropské komise na dohodě s Tureckem v oblasti migrace. V této souvislosti bych rád osobně poděkoval místopředsedovi Timmermansovi, který usilovně pracuje na příslušných technických detailech. Chtěl bych znovu zdůraznit, že dohoda s Tureckem má smysl jen tehdy, pokud pomůže zastavit migrační toky do Evropy. Tato spolupráce nebude snadná. Neměli bychom si dělat iluze, že kterákoli třetí země, včetně Turecka, může zajistit ochranu našich hranic místo nás.

Zadruhé, vedoucí představitelé zhodnotili činnost vyvíjenou s cílem dosáhnout toho, aby do konce listopadu bylo uvedeno do plného provozu jedenáct hotspotů v Řecku a Itálii. Tento termín je ambiciózní a vyžaduje, aby bylo podstatným způsobem urychleno přidělování pracovníků a prostředků agentuře Frontex a Evropskému podpůrnému úřadu pro otázky azylu (EASO). V současné době mají tyto evropské agentury k dispozici méně než polovinu toho, co potřebují. Pokud jde o úlohu hotspotů, zahájili jsme otevřenou diskusi o tom, jak by měly fungovat. O této věci se dále jedná.

Zatřetí, vedli jsme podrobnou diskusi o tom, jak chránit naše hranice. Musíme okamžitě ukončit onu zcela zbytečnou polemiku mezi zastánci ochrany vnějších hranic a zastánci solidarity a otevřenosti. Potřebujeme totiž obojí. Musíme obnovit účinnou ochranu vnějších hranic, abychom tak byli schopni situaci na našich hranicích zvládat. V tomto ohledu je mimo jiné třeba zastavit nezákonné překračování našich hranic, provádět registraci všech žadatelů o azyl a zajistit vhodná přijímací zařízení. To samo o sobě příliv migrantů nezastaví; výrazně jej však omezí. Evropská rada se v této souvislosti dohodla na tom, že rozšíří stávající mandát agentury Frontex. Ta bude moci v případě krizí na hranicích zasahovat rychleji a důrazněji. A bude rovněž hrát hlavní úlohu, pokud jde o navrácení nelegálních migrantů. Máme-li toho dosáhnout co nejrychleji, potřebujeme pomoc Evropského parlamentu. Cílem je poskytnout agentuře Frontex nástroje, které potřebuje k plné ochraně evropských hranic. Rád bych ocenil nesmírné úsilí, které jste již vynaložili, pokud jde o financování pro agenturu Frontex i pro úřad EASO.

Souběžně s touto snahou se budeme muset zaměřit i na to, jak dále rozvinout vnitřní solidaritu mezi členskými státy. Jako první krok je však nepochybně třeba poskytnout agentuře Frontex a úřadu EASO veškeré nezbytné prostředky a uplatňovat dočasný relokační mechanismus s cílem zmírnit zátěž těch členských států, které jsou migrační vlnou postiženy nejvíce.

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

tato krize se netýká pouze syrských uprchlíků. Za dva týdny svolám summit evropských a afrických lídrů, který se bude konat ve Vallettě. Naším cílem je dosáhnout s pomocí afrických partnerů toho, aby tento summit přispěl k vytvoření skutečného partnerství mezi EU a Afrikou v oblasti migrace.

Evropská rada se shodla na tom, že potřebujeme zavést konkrétní operativní opatření, která se spravedlivým a vyváženým způsobem zaměří na účinné navracení a zpětné přebírání osob, rozbití zločineckých sítí a předcházení nelegální migraci a která budou doprovázena skutečným úsilím o řešení základních příčin a o podporu afrického socioekonomického rozvoje spolu se závazkem ohledně dalších možností legální migrace.

Naším cílem bude prozkoumat možnosti, jak vybudovat bezpečné a udržitelné přijímací kapacity v postižených regionech a poskytnout uprchlíkům a jejich rodinám dlouhodobé vyhlídky a náležitá řízení, včetně přístupu ke vzdělání a zaměstnání, dokud nebude možný jejich návrat do země původu.

Vyzveme rovněž členské státy, aby dále přispívaly k úsilí na podporu Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Světového potravinového programu a dalších agentur, jakož i na podporu regionálního svěřeneckého fondu EU v reakci na krizi v Sýrii a svěřeneckého fondu EU pro Afriku.

Vážený pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci,

další otázka, kterou jsme se zabývali, se týkala Spojeného království. Informoval jsem vedoucí představitele o výsledcích přípravných jednání mezi mými spolupracovníky a Spojeným královstvím, která se uskutečnila v průběhu uplynulých měsíců. Uvítali jsme příslib premiéra Camerona, že do začátku listopadu písemně sdělí konkrétní témata, která jsou předmětem zájmu Spojeného království.

Děkuji vám.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press